

**Uddannelses- og
Forskningsministeriet**

Prækvalifikation af videregående uddannelser - Produktionsteknologi

Udskrevet 22. december 2024

Erhvervsakademiuddannelse - Produktionsteknologi - Erhvervsakademi Aarhus

Institutionsnavn: Erhvervsakademi Aarhus

Indsendt: 03/02-2014 10:14

Ansøgningsrunde: 2014 - 1

Status på ansøgning: Godkendt

[Afgørelsesbilag](#)

[Samlet godkendelsesbrev](#)

[Download den samlede ansøgning](#)

[Læs hele ansøgningen](#)

Ansøgningstype

Nyt udbud

Udbudssted

Aarhus

Er institutionen institutionsakkrediteret?

Nej

Er der tidligere søgt om godkendelse af uddannelsen eller udbuddet?

Nej

Uddannelsestype

Erhvervsakademiuddannelse

Uddannelsens fagbetegnelse på dansk fx. kemi

Produktionsteknologi

Uddannelsens fagbetegnelse på engelsk fx. chemistry

Production Technology

Den uddannedes titel på dansk

Produktionsteknolog (AK)

Den uddannedes titel på engelsk

AP Graduate in Production Technology

Hvilket hovedområde hører uddannelsen under?

Tekniske område

Hvilke adgangskrav gælder til uddannelsen?

Adgangskrav til uddannelsen:

- Studentereksamen (stx), højere handelseksamen (hhx), højere teknisk eksamen (htx), højere forberedelseseksamen (hf) eller eux - alle med matematik C
- En af erhvervsuddannelserne som snedker (med specialer), maskinsnedker (trin 2 (i det følgende t2)), mekaniker (t2), flymekaniker, plastmager (t2), procesoperatør (t2), finmekaniker (med specialer), skibstekniker (t2), skibsmontør (t2), smedeuddannelsen (med specialer), cnc-teknikuddannelsen (t2), skibsmekaniker (t2), støberitekniker (t2), teknisk designer, vindmøletekniker (med specialer), beslagsmeduddannelsen, køletekniker, metalsmed (med specialer), skorstensfejer (t2), cykel- og motorcykelmekaniker (med specialer), karrosseriuddannelsen, entreprenør- og landbrugsmaskinuddannelsen (med specialer), industriteknikeruddannelsen (med specialer) eller værktøjsuddannelsen (t2)
- Anden relevant erhvervsuddannelse samt matematik C og engelsk C
- Adgangseksamen til ingeniøruddannelserne

Er det et internationalt uddannelsessamarbejde?

Nej

Hvis ja, hvilket samarbejde?**Hvilket sprog udbydes uddannelsen på?**

Dansk

Er uddannelsen primært baseret på e-læring?

Nej

ECTS-omfang

120

Beskrivelse af uddannelsen

Ikke relevant

Uddannelsens konstituerende faglige elementer

Ikke relevant

Begrundet forslag til taxameterindplacering

Som øvrige udbud af produktionsteknologen.

Forslag til censorkorps

Censorkorpset for produktionsteknologerne

Dokumentation af efterspørgsel på uddannelsesprofil - Upload PDF-fil på max 30 sider. Der kan kun uploades én fil.

Bilag_nyt udbud_produktionsteknolog.pdf

Behov for nyt udbud

Erhvervsakademi Aarhus' udbud af produktionsteknolog vil dække det geografiske dækningsområde for Erhvervsakademi Aarhus. Ifølge vedtægterne for Erhvervsakademi Aarhus er det Aarhus Kommune, Syddjurs Kommune og Samsø Kommune.

Jf. bekendtgørelsens § 1 er formålet med erhvervsakademiuddannelsen inden for produktion at kvalificere den uddannede til selvstændigt at kunne planlægge, organisere og gennemføre opgaver inden for produktion, produktudvikling samt teknisk salg og indkøb i erhvervsvirksomheder.

Typen af brancher/virksomheder der er relevante som aftagere af produktionsteknologer samt arbejdsopgaver:

Produktionsteknologer vil typisk finde beskæftigelse i industrivirksomheder med opgaver inden for planlægning, konstruktion og produktudvikling. De vil også kunne arbejde med kvalitetsstyring samt økonomi- og lagerstyring. Uddannelsen kvalificerer til job med ledelsesfunktioner samt giver mulighed for arbejde i udlandet.

Erhvervsakademiet vil udbyde alle tre studieretninger på uddannelsen:

- Teknisk salg og indkøb
- Produktudvikling
- Produktions- og procesoptimering

Udover vores egen dialog med aftagere i vores dækningsområder har vi gennemgået relevante analyser omkring arbejdsmarkedet indenfor de relevante brancher/industrien, hvor vi får bekræftet vores tese om en stigning i efterspørgslen efter produktionsteknologer i vores dækningsområde. Selv om beskæftigelsen i industrien er faldet, er der et stigende behov for flere med en kortere og mellemlang praksisnær videregående uddannelse. I det nedenstående vil vi kort opsummere resultaterne heraf.

Vi har været i dialog med 16 potentielle aftagere af produktionsteknologer i vores dækningsområde, se en oversigt over virksomhederne samt hovedresultater i bilag 1. Vi har i dialogen, udover naturlig faglig dialog, haft en fast spørgeguide, således at vi har fået afdækket nogle interessante spørgsmål omkring behovet for produktionsteknologer på arbejdsmarkedet samt interesse i et fremadrettet samarbejde med os som udbyder af uddannelsen.

Vi har spurgt ind til de konkrete kompetence, der er i produktionsteknologuddannelsen; og virksomhederne har svaret på, hvorvidt de har brug for dem i fremtiden:

- 64% vurderer at, de har behov for medarbejdere på erhvervsakademiuddannelsesniveaue med kompetencer indenfor Produktionsudvikling
- 50% vurderer at, de har behov for medarbejdere på erhvervsakademiuddannelsesniveaue med kompetencer indenfor Maskinkonstruktion
- 64% vurderer at, de har behov for medarbejdere på erhvervsakademiuddannelsesniveaue med kompetencer indenfor Produktion
- 71% vurderer at, de har behov for medarbejdere på erhvervsakademiuddannelsesniveaue med kompetencer indenfor Driftsplanlægning
- 79% vurderer at, de har behov for medarbejdere på erhvervsakademiuddannelsesniveaue med kompetencer indenfor Indkøb og salg

64 % vil tage praktikanter.

Udover vores egen dialog med aftagere i vores dækningsområder har vi gennemgået relevante analyser omkring arbejdsmarkedet indenfor de relevante brancher, hvor vi får bekræftet vores tese om en stigning i efterspørgslen efter energiteknologer i vores dækningsområde; selv om beskæftigelsen i industrien er faldet, er der et stigende behov efter flere med en kortere og mellemlang praksisnær videregående uddannelse, bla. i fremtidens kompetencebehov, udarbejdet af Beskæftigelsesregion Midtjylland af Teknologisk institut (www.fremtidenskompetencebehov.dk). 'Fremtidens Kompetencebehov' giver overblik over den nuværende og fremtidige efterspørgsel på kompetencer i erhvervslivet.

Her fremhæver de blandt andet fremtidig større behov for medarbejder med kompetence indenfor innovation, produktudvikling, procesudvikling og gode samarbejdskompetencer (s. 58) samt at der generelt er et behov for en øget helhedsforståelse for markedet og virksomhedens produkter, kundernes krav samt krav til effektivitet, produktivitet og kvalitet i produktionen (s 61).

På side 247 i rapporten fremhæves manglen på uddannet arbejdskraft mod 2020: ' Når vi er kommet helt fri af den økonomiske krise, vil mangel på arbejdskraft begynde at melde sig. Denne fremskrivning, som baserer sig på de seneste knap 20 års historiske udvikling, viser, at der vil være et overudbud af ikke-uddannet arbejdskraft i 2020 og en kraftig mangel på faglærte og personer med en videregående uddannelse. Manglen vil især være stor inden for de korte og mellemlange videregående uddannelser, mens de unges uddannelses-mønster i dag er sådan, at det vil imødekomme det meste af den fremtidige stigning i efterspørgslen efter personer med en lang videregående uddannelse..... , at der i år 2020 vil mangle 30.000 faglærte, 50.000 med en kort videregående uddannelse (KVU), 81.000 med en mellemlang videregående uddannelse (MVU) og 21.000 med en lang videregående uddannelse (LVU). Omvendt vil der være 104.000 faglærte og 79.000 med udelukkende en gymnasial uddannelse i overskud.'

Derudover har der været et stort fokus på industrien i Østjylland, senest ved Toplederkonferencen 'Fremtidens industri i Østjylland' i oktober 2013. Hvor også en af vores samarbejdspartnere Per Asmussen fra Kamstrup holdt et oplæg omkring fremtidens industri og hvad det kræver i fremtiden. Hvor vi både ved oplægget og igennem vores dialog med Kamstrup er blevet bekræftet i behovet for produktionsteknologernes kompetencer.

REG LABs efterårskonference 2012 havde også temaet med Fremtidens Industri i Danmark på dagsordenen, der præsenterede i deres analyse af fremtidens industri i Danmark i forbindelse med konferencen. Overordnet konkluderende analysen, bilag 1.1, at fremtidsmodne industrivirksomheder skal have fokus på følgende for at kunne få succes:

- Have fokus på koncepter, der bl.a. omfatter service, rådgivning og kundespecifikke funktionaliteter i produkterne.
- Udvikler produkterne sammen med kunden. Mange succesfulde industrivirksomheder er med allerede, når innovationsfasen begynder ude hos kunderne.
- Være stærkt specialiserede.
- Have en stærkt integreret udviklingsafdeling.
- Skal sørge for at have en trimmet produktion, som typisk indebærer ny teknologi, automatisering og lean.

Denne analyse af Fremtidens industri i Danmark bekræfter ligeledes behovet for kompetencerne hos produktionsteknologer (AK).

Vi har desuden via den faste og løbende kontakt med Tekniq fået bekræftet, at de vurderer, at der er behov for at udbyde produktionsteknologuddannelsen i Aarhus, og det ses meget positivt, at det sker i samarbejde mellem Aarhus Maskinmesterskole og Erhvervsakademi Aarhus.

På baggrund af ovennævnte kan vi konkludere, at kombinationen af fagligheder og kompetencer i produktionsteknologen er efterspurgt af virksomheder såvel i Danmark som i vores dækningsområde.

Uddannelsen er relativt kendt i det geografiske område.

På baggrund af aftagerdialogen, arbejdsmarkedsanalyserne samt erfaringerne fra Maskinmesterskolen og Erhvervsakademi Aarhus har vi vurderet det fremtidige behov for produktionsteknologer i vores dækningsområde til at være 350 i løbet af de næste 5 år. Se bilag 1.2, behovsestimater. Dertil kommer behovet i de ikke direkte fremstillingsbrancher.

Vi har på vores øvrige udbud af tekniske uddannelser på erhvervsakademiet, samt i forlængelse af vores strategiske samarbejde med Aarhus Maskinmesterskole, erfaring med udbud indenfor uddannelses-/kompetenceområdet.

Rekrutteringsgrundlag

Det vurderes, at det er studenter fra STX, HTX og elever fra relevante erhvervsuddannelser, der vil være uddannelsens rekrutteringsgrundlag. Dertil kommer voksne, der ønsker omskoling eller videreuddannelse, særligt med en erhvervsfaglig baggrund.

I dækningsområdet er der et meget stort antal i rekrutteringsgrundlaget, som vil være i målgruppen. Der vil fra erhvervsakademiet og maskinmesterskolens side ske en særlig markedsføring af vores tekniske erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, således den tekniske uddannelsesvej bliver synlig for målgruppen.

I dækningsområdet er der udbud af følgende beslægtede videregående uddannelser på fuldtidsområdet:

- Maskinmesteruddannelsen (Aarhus Maskinmesterskole)
- Diplomingeniør – maskin (udbud på ingeniørhøjskolen Aarhus)

Maskinmesteruddannelsen udbydes af vores samarbejdspartner omkring det ansøgte udbud. Vi har i fællesskab vurderet, at et udbud af produktionsteknologen hos os alene vil have en meget lille effekt - hvis nogen - på optaget af maskinmesteruddannelsen. Det er ligeledes vores vurdering i forhold til diplomingeniør – maskin, at der blot vil være en lille – hvis nogen – effekt på optaget på uddannelsen.

Optaget på udbud af produktionsteknologen i vores nabo dækningsområder forventer vi, at det vil blive positivt påvirket af et bredere kendskab til uddannelsen og markedsføringen heraf; således vil det ansøgte udbud supplere det allerede eksisterende uddannelsesudbud også i de omkringliggende dækningsområder.

Der er mulighed for videreuddannelse i Aarhus. På Erhvervsakademi Aarhus vil dimittender kunne videreudanne sig indenfor:

- Professionsbachelor i produktudvikling og teknisk integration eller
- Professionsbachelor i innovation og entreprenørskab

og på Aarhus Maskinmesterskole:

- Maskinmesteruddannelsen.

Forventet optag

Udviklingen i optaget af antal studerende de følgende år forventes at være:

2015: 25

2016: 40

2017: 50

Hvis relevant: forventede praktikaftaler

Uddannelsen udbydes første gang i september 2015. Det betyder, at de første studerende skal have praktikpladser i foråret 2017. Det vurderes, at det er yderst realistisk at indgå aftaler om praktikpladser til 23 studerende (med et forventet frafald på 10 %) i 2017, 36 studerende i 2018 og 45 studerende i 2019.

Erhvervsakademi Aarhus har et fælles praktikkoncept og karrierecenter for hele erhvervsakademiet. De overordnede guidelines er fælles for alle uddannelser. Se praktikkonceptet i bilag 2 og beskrivelse af karrierecentret i bilag 3.

Erhvervsakademi Aarhus har et omfattende netværk af praktikvirksomheder, hvor vi har kontakt til mere end 700 virksomheder. Sammen med Aarhus Maskinmesterskole, som har over 400 virksomheder på deres liste over praktikvirksomheder, bilag 4, er der tale om et meget stort virksomhedsnetværk. Blandt de eksisterende virksomheder er der ca. 50 virksomheder indenfor områder/brancher, der vil være direkte relevante for produktionsteknologer. Det er primært større virksomheder, som har kutyme for at tage flere praktikanter pr. semester. I 2012/2013 har Erhvervsakademi Aarhus haft 975 studerende i praktik i 700 virksomheder. Bilag 5: Takkeannonce, Erhvervsakademi Aarhus juni 2013.

Erhvervsakademi Aarhus har mange års erfaring med praktik, og fra de nuværende tekniske og merkantile uddannelser er der en rigtig god opbakning fra virksomhederne. Selv i en periode med ansættelsesstop inden for en del brancher har mange virksomheder taget studerende i praktik, og de har dermed bakket op om de videregående uddannelser i området.

Erhvervsakademi Aarhus har gennem de sidste år oplevet, at vi på det merkantile og tekniske område har haft flere praktikpladser, end vi har studerende, der skal i praktik.

Som et særligt indsatsområde i 2010-2012 har Erhvervsakademi Aarhus arbejdet med at skaffe flere praktikpladser i udlandet. Dette arbejde har været succesfuldt, idet der er mange udenlandske virksomheder, der ønsker at samarbejde med akademiet på dette område. Arbejdet med at skaffe praktikpladser i udlandet vil fortsætte fremadrettet.

På baggrund af ovenstående og antallet af relevante virksomheder i det geografiske område, anses det for sandsynligt, at det nødvendige antal praktikpladser kan tilvejebringes.

Hermed erklæres, at ansøgning om prækvalifikation er godkendt af institutionens rektor

Ja

Status på ansøgningen

Godkendt

Ansøgningsrunde

2014 - 1

Afgørelsesbilag - Upload PDF-fil

Afgørelse_Ea Aarhus_Produktionsteknolog.pdf

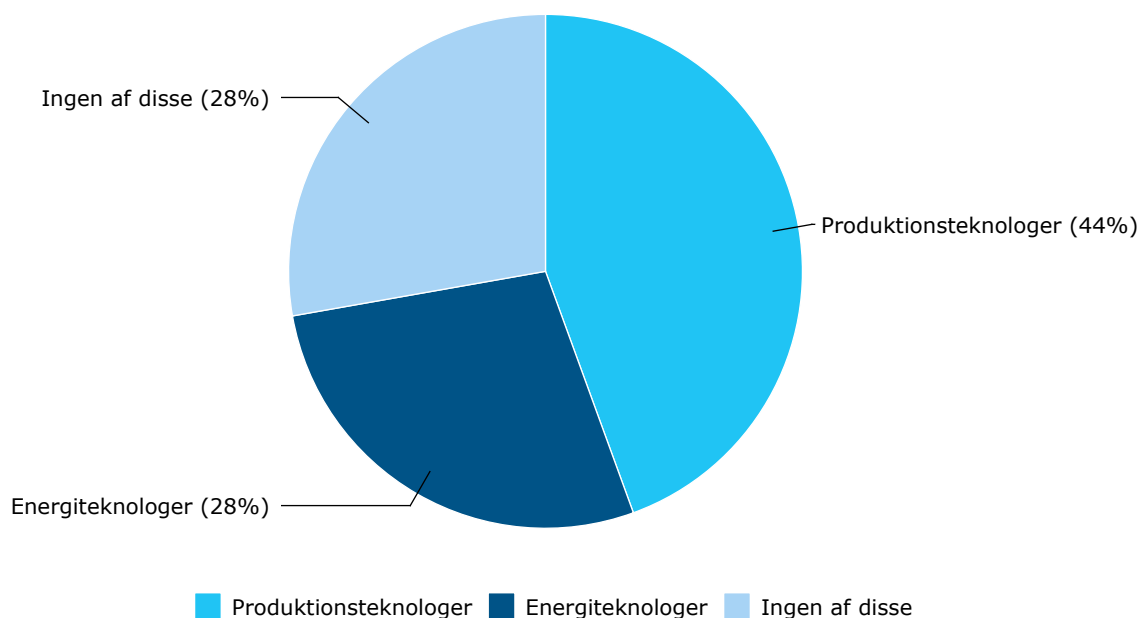
Samlet godkendelsesbrev

15-021475-07 Godkendelse af nyt udbud i EA indenfor produktion til EA Aarhus.pdf

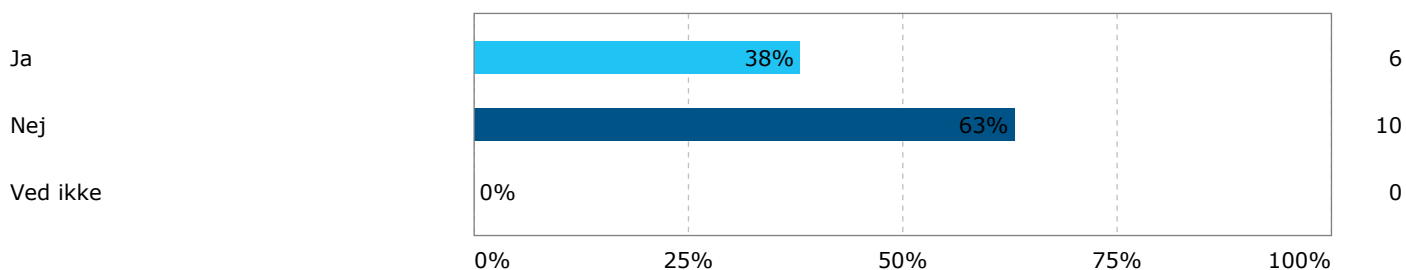

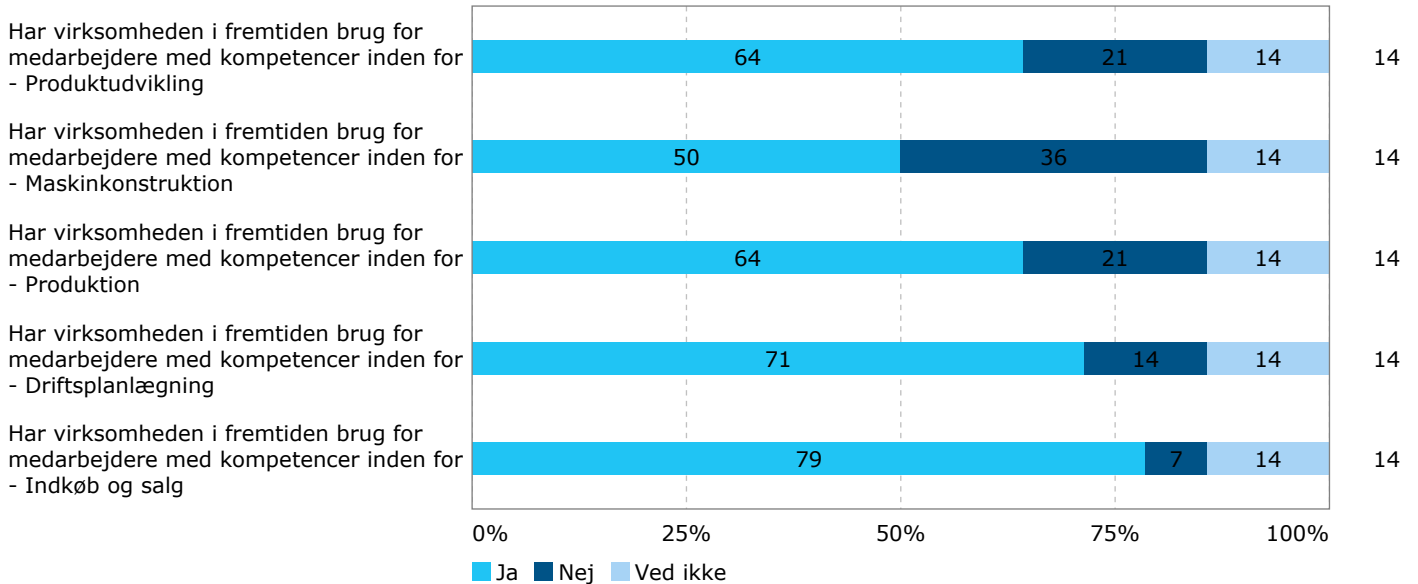
Resultater fra interviewrunde blandt udvalgte potentielle aftagervirksomheder - Produktionsteknologer

Er der ansat Produktionsteknologer og eller Energiteknologer på din virksomhed?

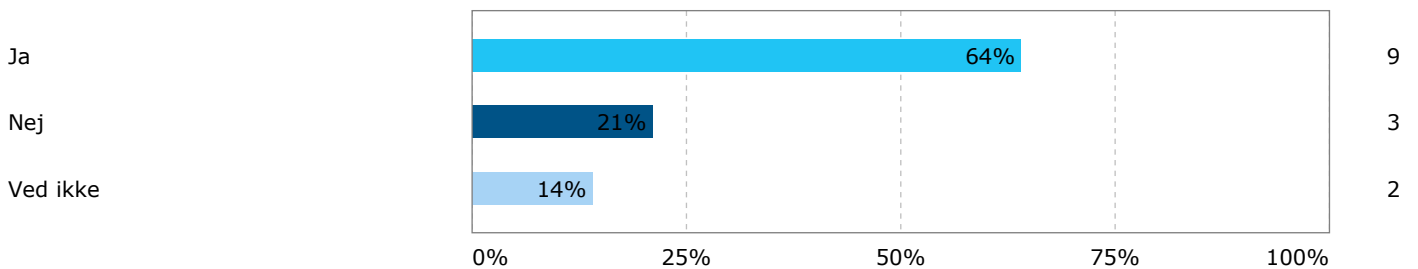

Kender du Produktionsteknolog uddannelsen?

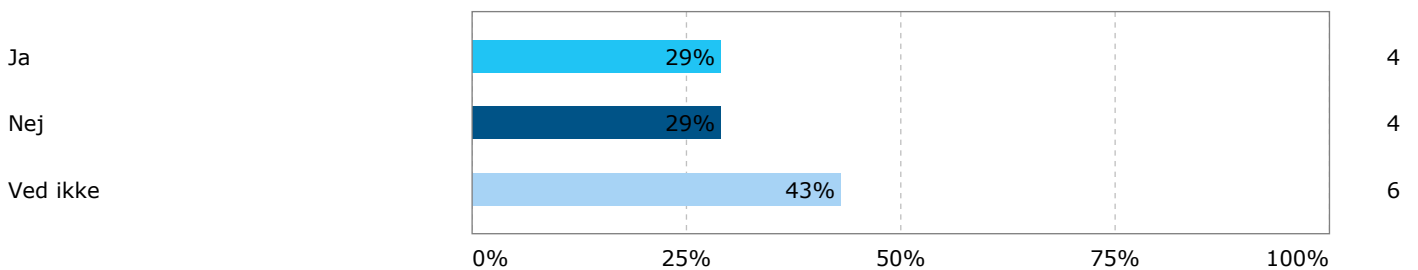

Kunne du forestille dig, at din virksomhed på sigt tager praktikanter fra Produktionsteknolog uddannelsen?

Ønsker virksomheden at være med i den videre udvikling af Produktionsteknolog uddannelsen f.eks i for af projekter?

Virksomheder:

- Marrel
- DSB, F&R
- Lokalenergi Handel A/S
- Aarhus kommune Administration af ejendomme
- Guldmann
- Aqua Akvarium & Dyrepark
- LINCO
- Agrotech
- DLG
- Silvan
- NR
- BKI
- Caverion
- Kamstrup
- Aarhus Universitet
- Ry Varmeværk Amba

FREMTIDENS

INDUSTRI

I DANMARK

?

?

Med analysen Fremtidens industri leverer REG LAB ny viden om industriudviklingen i Danmark. Analysen sætter fokus på udsigterne for den industri, der er tilbage i Danmark. Den giver en dybere forståelse af de forretningsmodeller, industriens vækstvirksomheder er lykkedes med og tegner et billede af den industri, vi i fremtiden kan håbe at fastholde i Danmark.

Analysens konklusioner er på flere måder bemærkelsesværdige.

Den giver et langt mere nuanceret billede af dansk industris fremtidsudsigter, end det, der har været tegnet i tidligere analyser og i den offentlige debat. Den giver også fornyet tro på, at det er muligt at knække kurven – det vil sige at skabe flere job i dansk industri, end der tabes.

Men analysen signalerer også, at det vil kræve et ambitions- og kompetenceløft på ledelses- og bestyrelsesgangene i dansk industri og et større serviceeftersyn af de erhvervspolitiske rammebetingelser, hvis tilbagegangen skal vendes.

reg:lab

FREMTIDENS INDUSTRI

Analysen har afdækket en række fælles træk ved de industrivirksomheder, der trods finanskrisen og øget global konkurrence skabte vækst i 2005-2010. De kan sammenfattes i fem punkter:

1

SPECIALISERING I STEDET FOR BRED PRODUKTORTEFØLJE:

96 pct. af vækstvirksomhederne har øget fokuseringen i deres aktiviteter og kompetencer. Visse aktiviteter lægges ud til andre virksomheder, men flere skæres helt fra. Grundlæggende satser vækstvirksomheder kun på områder, hvor de kan være blandt de bedste i verden.

2

HOLISTISK FORRETNING I STEDET FOR PRODUKTFOKUSERING:

Rådgivning, uddannelse og service i tilknytning til produktet har næsten lige så stor betydning for salg og indtjening som de fysiske produkter. Fremtidens industrielle forretningsmodeller handler om at maksimere kundens værdi ved at anvende produkterne.

3

KUNDEUDVIKLENDE RELATIONER I STEDET FOR KUNDETILPASNING:

De fleste SMVer har udviklet sig fra en passiv, kundetilpassende rolle til en kundeudviklende rolle. 70 pct. af vækstvirksomhederne deltager i udviklingsprojekter hos kunden; 50 pct. har erfaring med udviklingsprojekter i samarbejde med kunder.

4

STÆRK OG INTEGRERET UDVIKLINGSORGANISATION I STEDET FOR AD HOC UDVIKLING:

I 75 pct. af virksomhederne har kompetencer inden for design, konstruktion, konceptudvikling, projektledelse m.v. haft stigende betydning for virksomhedens udvikling. Selv mindre virksomheder inden for traditionelle erhverv som metal og fødevarer har etableret egentlige udviklingsafdelinger.

5

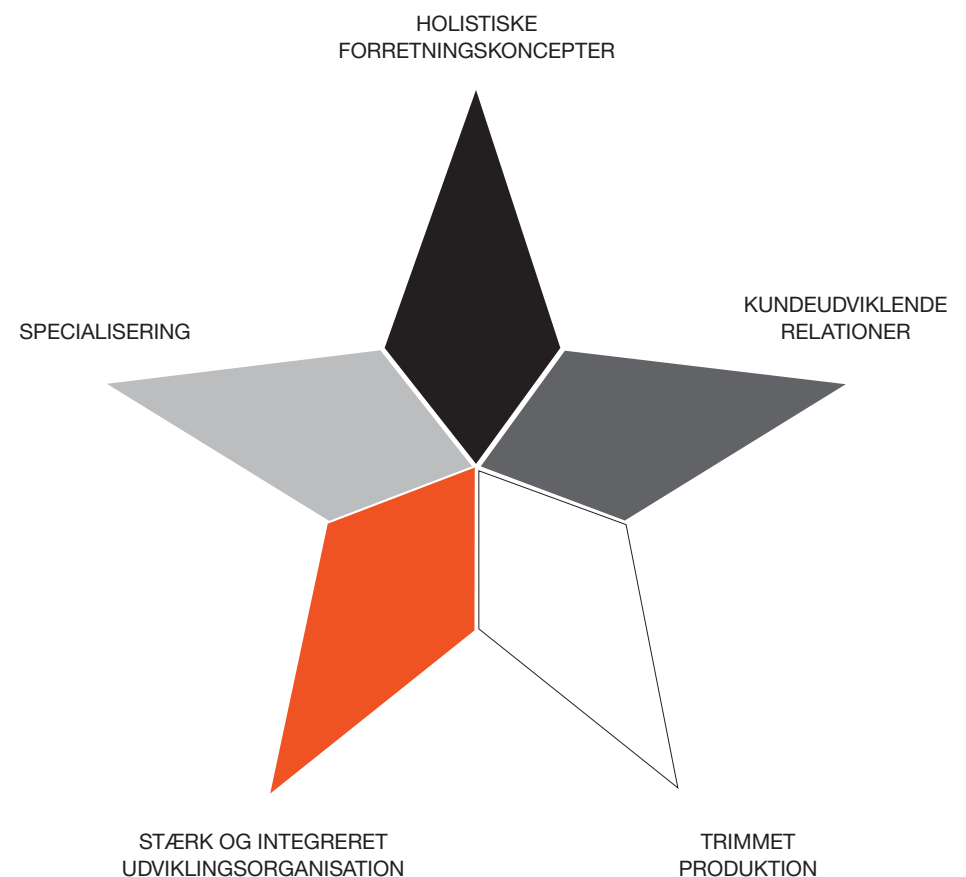
TRIMMET PRODUKTION I STEDET FOR RUTINEPRÆGEDE

PRODUKTIONSPROCESSER: Automatisering og lean er en del af opskriften på fremtidens produktion. Men i 75 pct. af virksomhederne har håndværksmæssige kompetencer og specialiseret teknisk kompetence også voksende betydning for produktionskapaciteten.

Analysen viser, at industriens forretningsmodeller er under hastig forandring og at industriel vækst i Danmark forudsætter betydelig omstilling og nytænkning i de enkelte virksomheder.

Dét stiller store krav til virksomhederne. Men det rejser også en række behov for forandring i erhvervs- og innovationspolitikken.

Den industrielle stjerne – fem fælles træk i succesfulde industrivirksomheders forretningsmodeller

Delanalysen om industriens vækstvirksomheder omfatter virksomheder, der på trods af finanskrisen og høje danske omkostninger er lykkedes med at skabe en vækst på mere end 10 pct. i perioden 2005-2010. Det drejer sig om 795 virksomheder eller ca. 21 pct. af alle industrivirksomhederne. Delanalysen omfatter en spørgeskemaundersøgelse blandt disse virksomheder (184 virksomheder responderede) og en kvalitativ interviewundersøgelse blandt topledere fra 25 mindre og mellemstore industrielle vækstvirksomheder samt tre af de største danske industrikoncerner.

VÆKST- VIRKSOMHEDERNE ...

KOMMER FRA ALLE BRANCHER; elektronik- og medicinalindustri har den største andel af vækstvirksomheder, men forskellene er beskedne på tværs af brancher

KOMMER FRA ALLE DELE AF LANDET; i Nordsjælland er andelen af vækstvirksomheder højest; i Vest- og Sydsjælland er andelen lavest

ER REPRÆSENTERET I ALLE ALDERSGRUPPER; ca. 30 pct. er "gamle virksomheder" etableret før 1970; 17 pct. er nyere virksomheder etableret efter 2000

FINDES I ALLE STØRRELSESGRUPPER; 18 pct. har under 10 medarbejdere, 59 pct. har 10-14 medarbejdere, 22 pct. har mindst 50 medarbejdere

ER PRÆGET AF BUSINESS-TO-BUSINESS VIRKSOMHEDER; kun 13 pct. af vækstvirksomhederne producerer forbrugsvarer til slutkonsumenter

HAR PRODUKTION I DANMARK; kun 2 pct. af vækstvirksomhederne har ikke produktion i Danmark; 11 pct. har produktion i Asien, 4 pct. i Central- og Østeuropa

"Den organisationskultur, der ligger i at vi kan tale sammen på kryds og tværs, er den store fordel, når vi taler innovationsprocesser. Det er lavpraktisk, men det er faktisk sådan, at det foregår."

Brian Stage, Adm.direktør,
J. Hvidtved Larsen A/S

EN NY DANSK INDUSTRIPROFIL

Industriens tilbagegang har med god grund vakt bekymring. Mange steder i landet har industriens jobtab skabt stigende ledighed og nulvækst. Især for de kortuddannede medarbejdere er det vanskeligt at finde andet arbejde. Og det bekymrer, at vi bl.a. på grund af høje omkostninger har tabt flere job end nabolande som Sverige og Tyskland.

Det er en central konklusion i analysen, at størstedelen af den industriproduktion, vi har tabt, nok ikke vender tilbage. Til gengæld synes der at være gode muligheder for at fastholde og udvikle den avancerede form for industriproduktion, vækstvirksomhederne er lykkedes med.

Analysen viser, at der er nogle klare karakteristika ved den produktion, som vækstvirksomhederne har i Danmark:

SMÅ SERIER OG STORE KRAV TIL FLEKSIBILITET I PRODUKTIONEN: Produktionen fokuserer på produkter, der skal fremstilles i små serier og som kræver hyppige omstillinger og stor fleksibilitet i produktionsprocessen.

STOR KOMPLEKSITET I OPGAVERNE: Produktionen har højt indhold af viden og stor kompleksitet. Fx på grund af anvendelse af nye materialer, eller fordi produkterne skal tilpasses den enkelte kundes særlige behov.

TÆT SAMSPIL MELLEM PRODUKTION OG UDVIKLING: Kompleks produktion i små serier kræver tæt samspil og feed-back mellem produktion, udvikling og salg.

Den tilbageværende produktion er radikalt anderledes end den produktion, som er flyttet ud af landet. Den traditionelle produktion er outsourcet som led i en senindustriel udvikling, hvor produktion i store serier lægges der, hvor den kan udføres bedst og billigst. Tilbage står en produktion, der er videnbaseret, og som langt vanskeligere lader sig outsource.

Omstillingen af produktion og forretningsmodeller stiller store krav til industriens ejere, ledere, investorer mv. Analysen tyder på, at de nye industrielle forretningsmodeller indebærer så radikale forandringer, at ejere og ledelser med forankring i de "gammelkendte", produktfokuserede industrielle forretningsmodeller kan have svært ved at følge med. De fleste vækstvirksomheder er unge iværksættervirksomheder eller er virksomheder, der har været gennem udskiftninger i ejer- og lederkreds.

UDFLYTNINGEN VIL AFTAGE I DE KOMMENDE ÅR

Analysen viser et tydeligt mønster i industriens beslutning om at lokalisere produktion i Danmark kontra lavtlønslande:

- Produktion af produkter med lang levetid, stabil efterspørgsel og standardiseret produktionsproces flyttes ofte til lavtlønslande.
- Produktion af produkter i korte serier med kompleks og ikke-standardiseret produktionsproces fastholdes ofte i Danmark.

Lokaliseringen af produktion i Danmark er en afvejning mellem fordele og ulemper.

Fordelene ved produktion i Danmark knytter sig primært til et højt kompetenceniveau og en høj selvstændighed hos arbejdskraften. Det giver færre fejl, hurtigere leveringstider, hurtigere reaktion på problemer i produktionen eller ændrede kundeønsker samt lavere omkostninger til ledelse og koordinering af geografisk spredte aktiviteter.

Ulemperne ved produktion i Danmark knytter sig primært til omkostningsniveauet herunder lønomkostningerne.

Fordelene ved at producere i Danmark aftager med produktionsseriernes størrelse – mens ulemperne er mindre afhængige af, om man er i starten eller slutningen af en serie.

Analysen tyder på, at de økonomiske fordele ved udflytning af produktion vil være faldende i de kommende år. Det skyldes tre forhold:

- Kortere produktlevetid: Mere differentieret og individualiseret efterspørgsel kombineret med nye teknologier gør at der bliver større efterspørgsel på kortere produktionsserier og krav om individuelt tilpassede produkter.
- Mere komplekse produkter med højt videnindhold: Nye krav og ønsker bl.a. omkring klima og energi øger fordelene ved højt kompetenceniveau.
- Stigende lønniveau i lavtlønslande: Lønningerne i en række lavtlønslande stiger hurtigere end andre steder, hvilket mindsker fordelene ved udflytning.

Samlet set tyder analysen på, at udflytningen af dansk produktion vil aftage i de kommende år.

”Dansk Industri og de store virksomheder taler produktionen ud af Danmark. Udgangspunktet er, at vi er for dyre i Danmark. Det forhindrer indkøberen i at tage den holistiske hat på og overveje fx følgeomkostninger knyttet til antallet af fejl, leveringstid og kvalitet.”

Flemming Werk, CEO VSB Industri- og Stålmontage A/S

FREMTIDENS INDUSTRIPOLITIK

Analysen dokumenterer, at industrien er i gang med en større omstillingsproces. Resultatet er en ny, videnbaseret sektor, hvor udvikling, produktion og kundetilpassede serviceydelser er tæt forbundne aktiviteter.

Omstillingen stiller også nye krav til erhvervspolitikken. En stor del af industriens vækstvirksomheder er kritiske over for de eksisterende rammebetingelser inden for områder som innovation, eksport/internationalisering, uddannelse/efteruddannelse og erhvervsservice. Hvis dansk industris vækstpotentiale skal realiseres, er der ifølge analysen behov for at styrke erhvervspolitikken gennem initiativer, der:

- Styrker virksomhedernes adgang til viden om succesfulde industrielle forretningsmodeller (gennem formidling af cases og udbud af relevante netværk og kurser).
- Styrker kompetencerne i erhvervsservicesystemet, så virksomhederne får adgang til uvildig sparring på højt niveau. Målet bør være, at der lokalt er tilbud om løbende udviklingssamtaler om behov, forretningsudvikling og brugen af relevante erhvervsfremmeinitiativer.
- Gør statens innovationsfremmeordninger mere efterspørgselsstyrede. Der er brug for let adgang til finansiering af samarbejdsprojekter med videninstitutioner, hvor samarbejdet tager afsæt i den enkelte virksomheds behov og forretningsmæssige udfordringer.
- Styrker attraktivitet og kvalitet af de tekniske uddannelser – fra erhvervsfaglige grunduddannelser til ingeniøruddannelser.
- Øger samspillet mellem SMVer og videregående uddannelser om blandt andet studenterprojekter, praktik og brug af casebaseret undervisningsmateriale på uddannelsesinstitutionerne. Det er vigtigt, at undervisning og forskning på danske universiteter i højere grad tager afsæt i dansk industris ledelses- og innovationsudfordringer.
- Styrker SMVers adgang til højtuddannede specialister, der kan bistå med at løse konkrete forretnings- og innovationsudfordringer.
- Styrker udbuddet af målrettede toplederuddannelser inden for industriel forretningsudvikling.
- Tilbyder fokuserede internationaliseringsforløb for SMVer med stort globalt potentiale. I dag har eksportfremmeindsatsen primært fokus på at hjælpe virksomhederne i gang på konkrete markeder. Der skal også fokus på at opbygge internationaliseringskompetencer samt at hjælpe virksomhederne med at udvikle forretningskoncepter, der kan skaleres internationalt.

Der er med andre ord behov for en bred indsats, der bør tilrettelægges i et tæt samarbejde mellem stat, regioner, kommuner og erhvervsorganisationer.

Denne folder er baseret på konklusioner fra et analyseprojekt gennemført i 2012 af REG LAB i samarbejde med Region Sjælland, Region Nordjylland, Region Midtjylland, Region Syddanmark, Køge Kommune, Holbæk Kommune, Vejle Kommune, Randers Kommune, Viborg Kommune, Herning Kommune, Holstebro Kommune, Ringkøbing-Skjern Kommune, Styrelsen for Forskning og Innovation, Erhvervs- og Vækstministeriet samt Erhvervsstyrelsen.

Folderen er baseret på en større dybdeanalyse gennemført af IRIS Group i samarbejde med et forskerteam på Syddansk Universitet. Hypoteser og delresultater er blevet drøftet undervejs såvel blandt de nævnte projektpartnere samt med en bredere kreds af REG LABs medlemmer, organisationer og virksomheder. Hensigten har været at skabe et bedre grundlag for at forstå og adressere de muligheder, der ligger i fremtidens industri i Danmark.

REG LAB er Danmarks førende netværk og tænketank for regional erhvervs- og innovationsfremme. REG LAB er en 100% medlemsfinansieret og upolitisk forening med over 100 medlemsorganisationer på tværs af stat, regioner, kommuner, erhvervsråd, uddannelsesinstitutioner, klyngeinitiativer og virksomheder med et fælles ønske om at styrke erhvervsudviklingen i Danmark.

Bilag 1.1: Estimeret behov: Produktionsteknolog

Branche - dansk branchekode	Antal ansatte	Område	Antal virksomheder	Estimeret behov pr virksomhed de næste 5 år	Estimeret behov
B Råstofindvinding, C Industri og D Energiforsyning	5 til 9	Aarhus, Samsø & Syddjurs	128	0,5	64
	10 til 19	Aarhus, Samsø & Syddjurs	110	0,75	82,5
	20 til 49	Aarhus, Samsø & Syddjurs	65	1	65
	50 til 99	Aarhus, Samsø & Syddjurs	34	1,5	51
	mere end 100	Aarhus, Samsø & Syddjurs	29	3	87
Estimeret behov de næste 5 år i alt i Aarhus, Samsø og Syddjurs kommuner					350

Trukket i Webdirect 08.12.2013

Branche - dansk branchekode	Antal ansatte	Område	Antal virksomheder	Estimeret behov pr virksomhed de næste 5 år	Estimeret behov
B Råstofindvinding, C Industri og D Energiforsyning	5 til 9	Region midt	701	0,5	350,5
	10 til 19	Region midt	623	0,75	467,25
	20 til 49	Region midt	505	1	505
	50 til 99	Region midt	217	1,5	325,5
	mere end 100	Region midt	160	3	480
Estimeret behov de næste 5 år i alt i region midt					2128,25

Trukket i Webdirect 08.12.2013

Behovet i øvrige brancher, som ikke er i direkte fremstillingsbrancherne er ikke medtaget.

Vejledning til praktikopfølgning og -evaluering

Før	Under	Efter
<p>Skriftlig praktikaftale</p> <p>Den studerende og virksomheden indgår en skriftlig aftale om praktikforløbet.</p> <p>Kontakt til virksomheden</p> <p><i>'Er I klar? Har I spørgsmål?'</i></p> <p>Før praktikforløbet kontakter praktikvejlederen virksomheden - telefonisk eller pr. e-mail.</p> <p>Formålet med kontakten før praktikforløbet er at sikre, at praktikvirksomheden er klar til at modtage den studerende og at skabe klarhed over, hvem virksomheden kan kontakte på akademiet, hvis der er behov for det.</p>	<p>Kontakt til virksomheden</p> <p><i>'Hvordan går praktikken - er alt ok?'</i></p> <p>I løbet af praktikforløbet besøger praktikvejlederen ca. 2/3 af sine praktikvirksomheder i DK. Den resterende del kontakter vejlederen telefonisk.</p> <p>Formålet med kontakten er at følge op på, om alt går, som det skal.</p> <p>Du finder inspiration til emner i forbindelse med kontakten til virksomheden her.</p> <p>Husk at registrere hos uddannelsessekretærerne, hvilke virksomheder du har besøgt.</p> <p>Dialog med den studerende</p> <p>Dialog mellem praktikvejleder og studerende finder sted efter behov i løbet af praktikperioden.</p>	<p>Kontakt til virksomheden</p> <p><i>'Tak for nu - vi ser frem til næste runde'</i></p> <p>Efter praktikforløbet kontaktes virksomheden telefonisk eller skriftligt.</p> <p>Formålet med kontakten er at takke for samarbejdet i denne runde og opfordre til, at de sender et praktikopslag, hvis de gerne vil have en praktikant igen fra næste hold.</p> <p>Spørgeskema til virksomheder</p> <p>Hvert andet år evalueres virksomhedernes tilfredshed med praktikforløbet. Se eksempel på spørgeskema.</p> <p>Spørgeskema til studerende</p> <p>Hvert år evalueres de studerendes tilfredshed med praktikforløbet. Se eksempel på spørgeskema.</p> <p>Spørgeskemaevalueringerne sker via Survey-Xact - og efter aftale og i samarbejde mellem den enkelte uddannelse og Anette Bache.</p>

Karrierecentret

Formål

Karrierecentret på Erhvervsakademi Århus er sat i verden for at støtte akademiets studerende i arbejdet med at realisere deres praktik-, job- og karriereplaner. Målet er at give de studerende inspiration og effektive værktøjer, som de kan bruge aktivt, når de skal søge praktikplads eller det første job efter studiet. Det gør vi gennem en række forskellige aktiviteter – herunder kurser, workshops og individuel vejledning.

Samtidig er det karrierecentrets opgave – sammen med de enkelte uddannelser – at servicere virksomhederne omkring os – og gøre det så let som muligt at komme i dialog med akademiets studerende og dimittender. Fx i forbindelse med rekruttering af studerende til praktik,- projektsamarbejde og studiejobs - eller i forbindelse med rekruttering af dimittender.

Aktiviteter for studerende

I efteråret 2010 har Karrierecentret udbudt følgende aktiviteter for studerende på Erhvervsakademi Århus:

Aktivitet	Tid
>> Få styr på ansøgning og CV Kurser i at skrive en god ansøgning og et godt CV	Okt. - nov.
>> Få et tjek af ansøgning og CV Karrierecentret tilbyder at give feedback på ansøgning og CV	Okt. - dec.
>> Jobsamtalen Praktisk træning i at gå til jobsamtale	Nov. - dec.
>> How to Attack the Danish Labour Market Workshop med fokus på at "sælge" sig selv til en virksomhed	Okt.
>> Karrierevejledning Tilbud om individuel vejledning og sparring	Sept. - dec.
>> Lifecoaching Tilbud om coaching samtaler med Lifecoach studerende.	Sept. - dec.

Programmet for forårets aktiviteter ligger klart i december 2010 og vil være at finde på Karrierecentrets hjemmeside.

Markedsføring af Karrierecentrets aktiviteter for studerende

De studerende får kendskab til Karrierecentrets tilbud via følgende kanaler:

- Karrierecentrets hjemmeside
- Brochure om Karrierecentret
- Information på akademiets intranet med links til Karrierecentrets hjemmeside
- Formidling via undervisere, praktikkoordinatorer og uddannelsessekretærer.

Evaluering

De kurser, vi gennemfører, bliver evalueret af deltagerne efter kurset via enten SMS eller e-mail. For at sikre så høj en svarprocent som muligt overvejer vi imidlertid at dele et fysisk spørgeskema ud, som udfyldes og afleveres i umiddelbar forlængelse af det enkelte kursus.

Den respons, vi får via evalueringerne, vil blive registreret og brugt aktivt i forbindelse med videreudvikling af Karrierecentrets aktiviteter. På samme måde lægger vi stor vægt på at have en tæt dialog med praktikkoordinatorerne på de enkelte uddannelser, så vi kan sikre, at Karrierecentrets tilbud løbende bliver udviklet i overensstemmelse med behov og den aktuelle situation på hver enkelt uddannelse.

Aktiviteter rettet mod virksomheder

Det skal til enhver tid være let for virksomhederne at komme i dialog med studerende fra Erhvervsakademi Århus i forbindelse med rekruttering til fx praktiksamarbejde og studiejobs - eller i forbindelse med rekruttering af dimittender. På samme måde er det vigtigt, at vi bliver oplevet som en professionel, seriøs og fleksibel samarbejdspartner.

I arbejdet med at sikre dette kan de enkelte uddannelser alt efter behov få støtte og sparring i Karrierecentret til at løfte en række forskellige opgaver. Det kan fx være i forbindelse med:

- 'Visitering' af henvendelser fra nye virksomheder - formidling af kontakt til den relevante uddannelse
- Markedsføring af praktikmuligheder overfor 'nye' virksomheder
- Udvikling af materiale og vejledninger i relation til praktiksamarbejde
- Planlægning og gennemførelse af virksomhedsdage/messer
- Vedligeholdelse af database med virksomhedsoplysninger

AAMS PRAKTIKVIKRSOMHEDER

2E Ellgaard Equipment A/S	Brødrene Hartmann A/S	Djurs Sommerland	Gate Gourmet	I/S Reno Nord
A. P. Møller Mærsk A/S	Buksér og Berging A/S	DLG Fabrik Århus	GBA Ships e.V.	IC-Automation A/S
A/S Cimbria Manufacturing	Busch Vakuumenteknik A/S	DMP Mølleservice ApS	GEA Liquid Processing	Ikast El- og varmeværk
A/S D/S TORM	Bærendsen Teknik Sp/f, Tvøroyri	Dolle A/S	Gea Westfalia Seperator	Ikast-Brande Kommune, Kommunale ejendomme
A2SEA A/S	Carletti A/S	DONG Energy	GEAS A/S	Institut for Matematiske Fag, Århus Universitet
ABB A/S	Carlo Gavazzi Ltd.	Dong Energy	Gitte Henning A/S	Intego A/S
ADVANSOR	Carrier Refrigeration Denmark A/S	Dong Energy - Esbjergværket	Glenco	J. Hvidtved Larsen
Advansor A/S	Caverion A/S	DONG Energy - Herningværket	GoldAcres	Jeld-Wen Eesti
Affaldscenter Århus - Forbrændingsanlæg	Cellpack A/S	DONG Energy A/S	GPV International A/S	Johnson Controls
AGCO A/S	Cheminova A/S	Dong Energy A/S (Explore & Production)	Gram Equipment A/S	Johnson Controls Denmark ApS
AgroTech A/S	Cheminova A/S	Dong Energy Power Holding A/S	Greenland Contractors	Johnson Controls Denmark Køleteknik
AH Industries Projects	Chr. Hansen A/S	DSB Diesel Togsæt	Grenå Motorfabrik A/S	Justsen Energiteknik A/S
AKEA Automation ApS	Claus Sørensen A/S	DSB Togkomponenter	Gromas Maskinfabrik A/S	Jysk Vandrensning A/S
AkzoNobel Industrial Salt A/S	COWI A/S	EC Power A/S	Grumsens Maskinfabrik	Kamstrup A/S
Alfa Laval Kolding A/S	CP Metal	Egetæpper	Grundfos A/S	Kanda ApS
Alfa Laval Aalborg A/S	Crisplant A/S	Egtved Smedje	Grønborg El - Sondrup & Poulsen	Ken A/S
Anmaco A/S	Daka Bio Industries	El-con El-installation	Gråsten Varme	Knauf Danogips A/S
Apro Wind A/S	Daka Bio Industries	Elcon PCB Technology A/S	Guldmann A/S	Kolding Sygehus
Arepa Firenew A/S	Daka Biodiesel	Elopak, Denmark A/S	Hadsten Tip Service	Kongsberg Tynnplate A/S
Arla Foods	Daka Proteins	Elvirasminde A/S	Hammel Fjernvarme	Kran Elektro A/S
Arla Foods amba	Danfoss	Energi Centret	Hanstholm Fiskemølsfabrik A/S	Krøger A/S
Arla Foods amba ARINCO	Danfoss A/S	Energi Randers Entreprise A/S	Hanstholm Skibsmedie	Kynde og Toft
Arla Foods Hobro Mejeri	Danfoss A/S	Energi Randers Supply A/S	Hashøj Biogas	Kyocera Unimerco Tooling A/S
Arla Foods HOCO	Danfoss Power Electronics	Energi Viborg A/S	Havforskningsinstitut et	Kølegruppen A/S
Arla, Brabrand Mejeri	Danfoss SA de CV	Energimidt Infrastruktur A/S	HDMS Niels Juel	L 90
Arwos	Danfoss Viby	Esco-Graphics Kongsberg AS	Hedensted Kommune, Intern Byg.	L90
Assentoft Smede- og Maskinforretning A/S	Danish Crown	Esvagt A/S	Herborg Smede og Maskinforretning	L90 Affaldsforbrænding Landia A/S
Au2mate A/S	Danish Crown	Euro-Vent Aps	Herning Vand A/S	Langhøj ApS
Australian Maritime College	Danish Crown A/S	F Tech ApS	Hinnerup Maskinværksted	Lantmännen Unibake Denmark A/S
Averhoff Energi Anlæg A/S	Danlind A/S	Faurskov Forsyning A/S	HMF Group A/S	Lantmännen Unibake Denmark A/S
B. Christensen Maskinfabrik Eftf. ApS, Trium Pumpe	Danpilot	Fibertex A/S	Hollensen Energy	Lauritzen Tankers A/S
Bacock & Wilcox Vølund A/S	Danpress A/S	Fiskeridirektoratet Vestkysten	Holstebro Mejeri	LE Lokalenergi - Handel A/S
BE Installationer A/S	Dansk Skalform modern castings	Fival Maskinværksted	Holstebro Sygehus	LE Lokalenergi Handel A/S
BEC A/S	Danstoker A/S	Fjord Line Danmark A/S	Horsens Kraft Varmeværk A/S	Left Hand Brewing Company
Benteler Aluminium Systems DK A/S	Dantherm Power	FKI Logistex A/S	Horsens Vand A/S	Lego System A/S
BHJ A/S - Protein Foods	Dantherm Power A/S	FL Smidth Pty. Limited	Centralrenseanlægget	LEMA A/S
BILA A/S	De Danske Gærfabriker A/S	FlowTech A/S	Hospitalsenheden Vest	Linatch A/S
BioGasol ApS	DEIF A/S	FLSmidth PtY Limited	Hounö A/S	Linco Food Systems
Bladt Industries A/S	Den-Jet Nordic A/S	Force Technology	HSM Industri A/S	Logstor A/S
Blaaholm A/S	Desmi Danmark A/S	Form og Frys A/S	Hvide Sande skibs- og baadebyggeri A/S	Lokalt Støtte Element - Bangsbo
BOA Tech	Desmi Pumping Technology A/S	Frichs A/S	Hydro Aluminium, Tønder A/S	Lund & Erichsen A/S
Bornholms Hospital	DFDS A/S	FrieslandCampina Domo	Hydro Precision Tubing Tønder A/S	Lynettefællesskabet I/S
Bornholmstrafikken A/S	DFDS Seaways	Færch Plast A/S	Hytør A/S	Maersk Container
Brande Entreprenør Service	Diana Konservering A/S	Galten Elværk	I/S af 23/12 1991 - Scandinavian Center	

AAMS PRAKTIKVIKRSOMHEDER

Industry	P/F Krossbrekka	SE Big Blue 2012 A/S	Teknik og Miljø Affaldvarme Århus	VVS-Tech
Maersk Contractors	P/R Asbjørn	Semco Maritime A/S	Teknisk Afsnit, Århus Universitetshospital, Skejby	Weiss A/S
Maersk Oil Qatar A/S	Palsgaard A/S	Ser Energy	Teknisk Forvaltning, Århus Universitet	Wärtsilä Danmark A/S
Magasin	Per Aarsleff A/S	Servex Ventilation	Teknologisk Institut	Wärtsilä Korea Ltd.
MAN Diesel og Turbo A/S (LEO)	Peter Madsen Rederi	Siemens A/S	Terma A/S	Wärtsilä Switzerland Ltd.
MAN Truck og Bus Danmark A/S	Polar Seafood Denmark A/S	Siemens Wind Power	Terma A/S	Xergi A/S
Marel A/S	Polar-Is Mejerigården A/S	Sikuaq Trawl A/S	Terma Aerostructures A/S	Xylem Water Solutions Denmark ApS
Mariendal Electrics	Pon Power A/S	Silkeborg Fjernvarme A/S	Tetra Pak Høyer A/S	YIT A/S
Marselisborg Renseanlæg	Pon Power A/S	Silkeborg Kommune, Ejendomme	Th. Wessel og Vett	Ymer Technology ApS
Masanga Hospital	Pressalit Group	Silkeborg Kraftvarmeværk A/S	Them Andelsmejeri	Øer Maskinfabrik
Mathorne VVS	Pro Elteknik A/S	Silkeborg Spildevand A/S	Thisted Spildevand	Østbirk Bygningsindustri A/S
MEB Smedie	Q-Transportmateriel A/S	Silkeborg Spåntagning A/S	Thisted Varmeforsyning	Østjyllands Postcenter, Engineering
Messecenter Herning Kongrescenter	Rambøll Danmark A/S	Simons Wind Power	Tikma El-service A/S	Aaars Fjernvarmeforsyning AMBA
MEST P/F	Rambøllolie og Gas	Simonds Farsons Cisk plc	Tivoli Friheden	Aabenraa - Rødekro Fjernvarme
Midtjysk El Center	Randers Regnskov	Sjørring El Service A/S	Tresu A/S	Aagaard A/S
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri Nat	Randers Spildevand A/S	Skive Fjernvarme a.m.b.a.	Trier Industries A/S	Aalborg CSP A/S
Mols-Linien A/S	Rederiet M. H. Simonsen ApS	Skive Kommune - Teknisk Forvaltning	TS Tech ApS	Aalborg Energie Teknik A/S
Munkholm EL	Rederiet Ruth	Skive Kommune Teknisk Forvaltning	TSI GmbH	Aalborg Engineering A/S
Mærsk Olie og Gas A/S	Regionshospitalet Horsens og Brædstrup	Skjern Papirfabrik A/S	TUG Malta	Aalborg Engineering A/S
Maabjerg bioenergy drift A/S	Regionshospitalet Silkeborg	Skoleskibet Danmark	Tvilum Møbelfabrik A/S	Aalborg Industries A/S
Måbjergværket	Regionshospitalet Viborg	Solae Denmark A/S	UAB Baltic Wood	Aalborg Industries A/S
N1 A/S	Renosyd I/S	Sophus Fuglsang Export-Maltfabrik	Uni-Tankers	Aalborg Industries Danmark
National Oilwell Varco	REpower Systems Northern Europe A/S	SP Group A/S	Univeyor	Aalborg Sygehus Nord
NCC Råstoffer A/S	Richard Thomsen A/S	SPX APV Danmark A/S	V. Guldmann A/S	Aalborg Universitet - Institut for byggeri og anlæg
Niebuhr Gears A/S	Ringkøbing - Skjern Forsyning A/S	St. Gobain Weber A/S	Vattenfall A/S	Aalborg Zoo
NMT Smedegaard - el - service	Risskov El og VVS	Staermose Industry A/S	Vejle Spildevand A/S	Aarhus Havn
Norden A/S	Rockwool A/S	Stena Recycling A/S	Vejle Sygehus	Aarhus Kommune Bygningsafdelingen
Norden A/S	Rohde-Nielsen A/S	Stf. M/S Baltic	VERDO	Århus Kommune Ejendomsforvaltningen
Nordhavn A/S	Rolls-Royce Marine A/S	Stima Aps	Verdo Produktion	Århus Kommunes Idrætscentre
Nordhavn A/S	Royal Arctic Line A/S	Stofa A/S	Vestas Assembly A/S	Århus Sygehus, Teknisk afd.
Nordic Tankers Marine A/S	Royal Arctic Line A/S	Strandfaraskip Landsins	Vestas Control Systems A/S	Aarhus Universitet
Nordisk Wavin A/S	Royal Greenland A/S	Styreg Aps	Vestas Offshore A/S	Aarhus Universitet - AU - Foulum
Nordmark A/S	Rønde Fjernvarme amba	Støtteskibet Absalon	Vestas Offshore A/S	Aarhus Vand A/S
Novopan Træindustri A/S	Samson Agro A/S	Svend Høyer A/S	Vestas Wind Systems	AarhusKarlshamn Danmark A/S
Nr. Vium Mejeri	Scandic Diesel Services Inc.	Søfartsstyrelsen	Vestas Wind Systems A/S	Aarsleff
NRGI Rådgivning A/S	Scandic Food A/S	Søholt renseanlæg	Vestkajens Maskinværksted A/S	
Nukissiorfiit, Hovedkontoret	Scandlines	Sønderborg Kraftvarme I/S	Viby Rensningsanlæg	
Nørgaard Teknik A/S	Scanenergi - El Salg A/S	Søværnets Operative Kommando	Villy Bruun A/S Elteknik	
Odder Spildevandscenter	Scanenergi A/S	TECH	Volvo Aero Norge A/S	
Odense Universitetshospital	Scania Danmark A/S	Tech Instrumentering	VP Vagn Pedersen	
Omme Lift A/S	Schneider Electric Buildings	Technodan Industrial Controls A/S (TIC)	VPG A/S	
		Teknik og Miljø		

Tusind tak

På Erhvervsakademi Aarhus lægger vi stor vægt på, at vores uddannelser er tæt på erhvervslivets praksis. Vi samarbejder derfor med en lang række virksomheder om praktikforløb og projektopgaver. I disse dage dimitterer mere end 800 studerende fra Erhvervsakademiet. De fleste har – som en integreret del af studiet – arbejdet i danske og udenlandske virksomheder og organisationer.

Tusind tak til:

727	Claus Web	Fleten.net	Jensens Kurser	Miracle Hosting	Risskov Tømrer- og	TJ Auto-EI
2BM	Coast To Coast	Flexo Wash	JJDK Company	Misto	Snedkerforretning	TMC Associates
2K/Denmark	CoastZone	Flinke Folk	JN Exotics	Mita-Teknik	RMB Inter-Auto	Tolman Motorsport
4audit	Colliers	Flora Danica Bags	John Frandsen	MM Barcoding Ltd.	Rodkjær	Topdanmark
5R Marketing	Ejendomsadministration	Food Diagnostics	Johnson Controls	Mobile Tech S.C.	Royal Leverpostej	Toplofikacij
A.I. Gulve	Compell	Food Festival	JP Medier	MobilizeMe	Rubak & Scott	Train
AB "Pieno Zvaigzdes"	Conector	Forex	JSC Lithuanian Railways	Molandröm	Rød Billet	TrendyStickers
AB Motorsport	Continental Automotive	Forlaget Ajour,	JSC Ventbunkers	Molander-Racing	S.C. AUTOMOBILE SERVICE S.A	T-Rex Engineering
Abel & Co.	Systems	Danmarks Medie- og	Juhlens.com	Mollerup Golf Club	S.C. Fyves Advertising Media	Tryg
ABK Autoservice	Contrast	Journalisthøjskole	Just Publications	Mortén Friis	S.R.L.	Trygd
ABS Alarm & Sikkerhed	Creuna	Frameboxx Animation and	Juul Communication	MT Højgaard	S.C. EPURUM S.A	Tryllespejlet
Academie Franco-Chinoise	CrossEyes	Visual Effects	Jyllands-Posten	Muskelsvindfonden	S.C. TEHNOMIR S.R.L.	Trøjborg Beboerhus
Des Createurs De Mode	CULT	Fredericia Kommune	JYSK	MySupport.dk	Salve Group, a.s.	Turbine Forlaget
ActiveWebs	Cusoon Magnets	Frederik's Aarhus	Jysk Håndbold Forbund	N3RD	Samvirkende Revisorer	Turbinehallen
Actua	D60	Frijsenborg Gods	Jysk Landbrugsrådgivning	Nal Von Minden GmbH	Savanna & Ocean Hotel and	TurismeSilkeborg
AGF	danbolig	Frontløberne	Jysk Rejsebureau	National Bank Financial	Explorers	Tækker Group
Agroskolen Hammerum	Danfoss Industries Pvt. Ltd.	føtex	Jyske Bank	NaturErhvervsstyrelsen	Scandinavian Apps	UAB "Framauto"
Agrotech	Danish Agro	Faaborg-Midtfyn Kommune	Kaffeagenterne	Naturstyrelsen	Scandinavian Avionics	UAB "Solorina" Official
aida	Danish American Chamber	Gaffa	Kamstrup	NetBooster Affiliate	Scandinavian Instore Design	Toyota dealership
AIESEC Aarhus	of Commerce	Gale+Bjerregaard Architects	Kanal Sport	NetbossMedia	Scape Technologies	UAB AUREMAS
AJ Stole	Danjord	Galleri Heike Arndt	Kaospiloterne	NetImage	Schaeffler UK Ltd	UAB Fresh Media
Aktieselskabet Carl	Danmarks Basketball	Gartneriet Donbæk	Karl Køkken	NETLinQ	SCENKER	UAB Synergium
Christensen	Forbund	GB Meat Group	Kauno automobiliu sporto	NetImage	SCITEQ	uCommerce
AKV Langholt	Dansk Certifikatsvejsning	Gbase® Sport	klubas	Netto Perforering	SE	Uddannelsescenter
Alectia	Dansk Computer Center	GBL	Kaz Productions	Nexus	Securitas	Holstebro
All Caps	Dansk Helios	Geoexpert s.c.	Keenan	Nightlife Promotion DK	Seekings	UFB Service GmbH
Alm. Brand	Dansk Revision	Gepard	Kema Puconci d.o.o	Nios Shield	Seiersen Revision	Ungemiljøet &
Alternative Engineering	Dansk Supermarked	Gigraf	Kievguma Ltd	N-management	Sejert Planteforædling	Kaosaambassaden
Amfitech	Dansk Transport og Logistik	Gjensidige Forsikring	Kiloo	NN Markedsdata	Semex	United Tickets Ltd.
AMOKsmykker	Danske Andelskassers Bank	Global Leads Group	Kilsgaard Eyewear	No15	Senzor	University of Latvia
andPants.com	Danske Bank	Godsbanen	Kjærgaard Auto	NOEWAY media	Showpart	University of Sydney
AQUA Akvarium & Dyrepark	Danske Fragtmænd	Grafix	Klean	Nofima	Shtrak	Uptime
Aquila Racing Cars	Dartek Ltd.	Graphic House	Kold College	nord advertising	SIA "DINARA"	urArtist Network
Argos Co.	Dawid Palen Design	Greenberg & Son	Kolding Kommune	Norddjurs Kommune	SIA FMS Group	URU Diamonds
Arnsbo Media	Consultancy	GR-Group Ltd.	Komma Kommunikation	Nordea	SIA HAVI Logistics	V. Guldmann
Arobs Transilvania Software	DEAS	Grobowski	og Marketing	Nordic Seed	SIA RTP Serviss	Vacumex
ARoS	Debora	Gucca	Kongsvad Rideklub	Nordisk Røntgen Teknik	Sideprojects	vahle+nikolaisen
Aros statsautoriserede	Dekspol	Gustav Hansen, Murer og	Kosan Crisplant	Nordjyske Bank	Siemens Wind Power	VE2
revisorer	Deloitte	Entrepenør	Kraftvaerk	NORDJYSKE Medier	Silkeborg Data	Vejle Boldklub Kolding
Arriva Danmark	Den Gamle By	Gældscompagniet	Krasta Auto	Nordmand company	Silkeborg IF Invest	Venture Cup
Arrow ECS Denmark	Den Jyske Sparekasse	GØMA	KTC Kommunalteknisk	Novicell	Silkeborg Kommune	Versuchs- und Lehranstalt
AS3 Companies	Den Sociale Retshjælp	Gaarde/Münter/Laigaard	Chefforening	Novo Nordisk	Silvan	für Brauerei in Berlin
Asmildkloster	Design Haver	H.C. Andersens Feathers	Kundekarma	Novozymes	Sinogy Group	Vertica
Landbrugsskole	Designit	H.F. Christiansen	Kvadrat	SK Aarhus Elitehåndbold	SKAT	vestjysk Landboforening
ASPEL	Detaljerytterne	HabitatVision	Kvickly	Skadeservice Danmark	SKATE	vestjysk BANK
Aston Martin Young Drivers	Develtron	Hammertor Pool Center	Kvik Service	Nuuk Imeq	SkatePro	VHA Trim
Athabasca University	DGE Miljø- og ingeniørfirma	HDS TRIM	KVM INTERNATIONAL	Nybolig	SkiArena	Viborg Kommune
Athlon DPS Ltd	DGI	Heartbeat Music	Kyst- og Fjordcentret	Nyggaard	Skovvejens Administration	Videncentret for Landbrug
Atkins Danmark	DGI-huset Aarhus	HedeDanmark	Københavns Universitet	Nykredit	Skåde Tømrer- &	Viggonet
AtoZ electronic	Din Frisør Shop	Herman Cook VW	La Cave Vinimport	OK	Snedkerforretning	Viking Danmark
AtriumWeb	DiscoverGroup	Hertha Landsbyfonden	LAC Engineering	Olgerdin	Solarglas	VILA
Audi Odense	Djursland Landboforening	Hestehospitalet Himmerland	Laros	Onlinebrand	Spar Nord Bank	Vinforsyning.dk
Aukso Pjuvis	Djurslands Bank	HeyStudent	Lasse Larsen Byggefirma	OnlineMedier	Sparekassen Kronjylland	Visible Marketing
Auning Bovællesskab	DLG	Hjerring Kommune	Lateka	OPEN2DAY	Sport Direct Aarhus	Visiolink
Autohaus Stotzem	DN	Hobro Efterskole	Lavpriskoekken.dk	Orange Plastics	Sport og Fitness	Vitani
Autohuset Vestergaard	DR	Homatic Engineering	LE34	Orbicon	Sports Academy Viborg	Vivagro
Aveva Denmark	Dragons Lair	home	Lemvigegnens	OS Reklame	Sputnik5	Vogelius Revision
Avivoo	Dragsbæk Margarine	Hornbaek	Landboforening	Oslo Universitet	Stadium	VOLA
Access	DRB Partners	Horsodan Elektronik	LIAB	Osuma.dk	Stark	Vovemod
B&M Images	Dream Design	Hougaard og Nissen	Lientec	OU Dada AD	Starostwo Powiatowe	VUC Randers
BA10	DreamLitt	HTH	Lightyears	Ove B. Dirksen	w Policach	Væksthus Midtjylland
Bakken Bears	DSI Swinging Europe	html24	Lille Vildmosecenteret	Overdrive	State Forest of Tatra National	Wayne State University
Bazoom	DuGlemmerDetAldrig.dk	Hummel International	LINAK Danmark	OU Mape Parkett	Park	Michigan
BC Aarhus	dukaPC	Hustømrerne	Link Industries	Parkenheten, Sävsjö	Statsbiblioteket	Web HQ
BenefitZ	Duna Szálloda Zrt.	Hviids Planteskole	LMO	kommun	SteelSeries	Webpilots
Bertoni	DuPont Nutrition Biosciences	Højbjerg Maskinfabrik	Loading Media	Passage Vinstuen	Steen Andersen Film	Weglokoks S.A.
B-Huset	Dustin	Haase & Sy GbR	LOGODAJ Winery	Peopleway	Steno Museet	we-serve-you
Bil Markedet	Dynaudio	Icon	Louise Kragh	Performance Gym Aarhus	Stig Hansen, Statsautoriseret	West speed
Bilka	Dyrlægegruppen Frijsenborg	IconsZone	Loyalitetsbureauet	PersonaleEvent	Revisionsanpartsselskab	Wesube
Billigvoks.dk	Dyrlægerne i Give og	iDeal Development	LRØ	Petrus Business	Stockholm Universitet	Whiteaway.com
Billund Lufthavn	Ejstrupholm	Idean	Ltd Kurzemes Galsaimnieks	Consulting	Strøgh Automation	Willis
BioClean	Easymodul	IK Aarhus	Lundorf	Peugeot Viby, C.A.Larsen	Studio Trece	Wizzard Bulgaria
BizzOff	ECT	Ikast-Brande Kommune	Lykkes Negle	PHONOFILE	Stø Munckholm WEB	Wojewodzki Dom Kultury
BKI foods	EDC	Ikea	Lynggaard Hansen	Pingpong Marketing OÜ	SUMOpix	w Kielcach
Blackwater Valley	EG	Illusion Media	M2Film	PIPAP/TBWA	Sun Tours	WooThemes
Countryside Partnership	Elbek & Vejrup	ILLUX	Mai-Britt Schultz	Pipeline Biotech	Sundance Resort	Xergi
Blicher Revision	El-Bo	Ilskov Gruppen	Maisonblacc	Pixual Design	Svanholt Motorsport	YouSee
Blond Event	ELMI Ltd	In Mente	Makeable	Plantetorvet	SVM Europe Ltd.	Zanzibar Højskolen
Blue Wave	EMBL	Infoservice	MAN Last og Bus	Playscapes	Sydbank	Zarkodi Worldwide
BOAS Specialister	Emerson Climate	Ingeniørfirmaet Poul Tarp	Manor MP Motorsport	Plum	Zebra Hotels	Zitcom
BoConcept	Technologies	Innovisio	Marcus Evans	Porsche San Diego	Syddansk Universitet	Zupa Recommended
Bolia International	Energi Danmark	Innovaatik OÜ	Martin Professional	Pragmasoft	Syddjurs Kommune	Økologisk Landsforening
Bolther-Steensgaard	EnergiMidt	Insights Nordic	Maskinhandler	Progressive	Syscom IT-Konsulenterne	Østjyllands Politi
Brabrand Boligforening	Envision	InSource	Indkøbsringen	ProSam	Systemcenter Randers	AAB
Brightside	Erhvervsforsikring Danmark	InsuBiz	Match Biler	PROTECT	Sønderjysk Landboforening	Aabenraa Kommune
Business Solution	Esbjerg Forsyning	Intap	Maul Biler	PS Racing	Sønderup Transport	Aalborg Kommune
Bygholm Landbrugsskole	Escalate	Integrity Personnel	MediaCom	Qbik Auto	Sørensen Læder	Aalborg Universitet
Børnekulissen	Estate	Interactivecom	Mediehus Aarhus	Q-Munikation	TC Electronic	Aalsrode Tømrerfirma
Camera di commercio Italia	Etaligent.net	inter.com	Mejlby & Vilsgaard	Radio go!FM	TDC Hosting	Aarhus 1900
Captator	Europe Sports Management	IntraTeam	Meldgaard Holding	Rambøll	Teknologisk Institut	Aarhus
Caremaker	Eventcompany.dk	ipnordic	Merkur Almennyttige	Randers Kommune	Telema	Administrationsbureau
Carepoint GT Biler	Eventhall	iposen.dk	Andelskasse	Randers Sportsdykkerklub	Tetra Pak Hoyer	Aarhus Bryghus
Carlsberg Danmark	Expedit	iProspect	Messecenter Herning	Randstad	The Auto Gallery	Aarhus Charter
Casper V Sport & Licens	ezzenze.dk	IT Garage OÜ	Metaphor	RealMæglerne	The Call Company	Aarhus Firma Sport
CBN - Comms Buyer Network	Falck	IT Minds	Metropol	Refurb	The Suit Scandinavia	Aarhus Fremad Fodbold
CCI Europe	Femmes Régionales	Itdetector	Mikjaer	Regnskabshjælp	The Web Kitchen	Aarhus Kommune
Celeres	Ferrum Deco	ITX	Mindjumper	Reklamestuen	TheSweetApps	Aarhus Minigolf & City Club
Center for Digital Pædagogik	Finca Naundrup	Iversen Trading	Mindmill	REMA 1000	Thisted Varmeforsyning	Aarhus Motion
Center for Socialt Ansvar	Fink Revision	J&L Consulting LLC	MindOn	RessourceCompagniet	Thomson Reuters	Aarhus SeaRangers
China Ceramic Ltd	Firtal Brands	Japp Production	Minimium	Revision Aarhus	Thorikild Pedersen	Aarhus Skirejser
ChinaSoft	Fit4Fight	JE electronic	Minova	Revisionskontoret i Horsens	Automobiler	Aarhus Universitet
Christie + Co	FL Technics	Jelling Rejser	Minuskel	rgd revision	Tivoli Friheden	Aarhus Universitetshospital

...og alle de andre virksomheder, som gør det muligt for vores studerende at anvende uddannelsens teori på praktiske problemstillinger.

Med venlig hilsen

Christian Mathiasen
rektor

Erhvervsakademi Aarhus
info@eaaa.dk

Afgørelse om foreløbig godkendelse

Uddannelses- og forskningsministeren har på baggrund af gennemført prækvalifikation af Erhvervsakademi Aarhus' ansøgning om godkendelse af nyt udbud, truffet følgende afgørelse:

Foreløbig godkendelse af udbud af Produktionsteknolog i Aarhus

Afgørelsen er truffet i medfør af § 17 i bekendtgørelse nr. 745 af 24. juni 2013 om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner og godkendelse af nye videregående uddannelser og § 2 i bekendtgørelse nr. 271 af 22. marts 2014 om særlige betingelser for godkendelse af udbud af erhvervsakademiuddannelser, professionsbacheloruddannelser, akademiuddannelser og diplomuddannelser.

Godkendelsen er betinget af efterfølgende positiv uddannelsesakkreditering. Hvis den positive akkreditering ikke er opnået senest 1. juli 2015, bortfalder den foreløbige godkendelse.

Godkendelsen gives til at dække behovet for udbuddet inden for Erhvervsakademi Aarhus' vedtægtsbestemte dækningsområde.

Godkendelsen er endelig, når Akkrediteringsrådet har truffet afgørelse om positiv akkreditering.

Når der foreligger en positiv akkreditering, skal uddannelsesinstitutionen rette henvendelse til Styrelsen for Videregående Uddannelser med henblik på tildeling af kode til Den Koordinerede Tilmelding samt koder fra Danmarks Statistik.

Ansøgningen er blevet vurderet af Det rådgivende udvalg for vurdering af udbud af videregående uddannelser (RUVU). Vurderingen er vedlagt som bilag.

Udbudsgodkendelsen kan bortfalde efter reglerne i Lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, § 16.

Uddannelsen er omfattet af reglerne i bekendtgørelse nr. 636 af 29. juni 2009 om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser. Institutionen fastsætter i medfør af denne bekendtgørelses § 18 nærmere regler om uddannelsen i en studieordning. Studieordningen omfatter en fællesdel, der udarbejdes i fællesskab af de institutioner, der er godkendt til at udbyde uddannelsen, og en instituti-

11. april 2014

Styrelsen for Videregående
Uddannelser
Uddannelsespolitik 2

Bredgade 43
1260 København K
Tel. 7231 7800
Fax 7231 7801
Mail uds@uds.dk
Web www.ufm.dk

CVR-nr. 3404 2012

Sagsbehandler
Jakob Krohn-Rasmussen
Tel. 72318737
Mail jkra@uds.dk

Ref.-nr. 14/001970-36

onsdel, der kan udarbejdes i fællesskab af flere institutioner, der er godkendt til at udbyde uddannelsen.

Udbudssted:

Aarhus

Sprog:

Dansk

Dimensionering/ Maksimum-ramme/ kvote

Uddannelsen dimensioneres til 60 studerende årligt.

Med venlig hilsen

Jette Søgren Nielsen
Kontorchef

Bilag 1: RUVUs vurdering

Ansøger:	Erhvervsakademi Aarhus
Uddannelse:	Erhvervsakademiuddannelse i produktionsteknologi (produktionsteknolog)
Udbudssted:	Aarhus
Uddannelsessprog:	Dansk
Beskrivelse af uddannelsen:	Uddannelsen til produktionsteknolog er en 2-årig uddannelse, der kvalificerer den uddannede til selvstændigt at kunne planlægge, organisere og gennemføre opgaver inden for produktion, produktudvikling samt teknisk salg og indkøb i erhvervsvirksomheder.
Eksisterende udbud	EA Dania, Randers og Skive EA Lillebælt, Odense EA MidtVest, Herning EA Sjælland, Slagelse EA SydVest, Esbjerg og Sønderborg KEA, København UC Nordjylland, Aalborg VIA UC, Horsens
RUVU's vurdering	<p><i>RUVU vurderer, at ansøgningen opfylder kriterium 2, som fastsat i bekendtgørelse nr. 745 af 24. juni 2013, bilag 4.</i></p> <p>Der er ved vurderingen lagt vægt på, at ansøger har anskueliggjort en efterspørgsel på arbejdskraft på videregående niveau inden for produktionserhvervene i Erhvervsakademi Aarhus' dækningsområde.</p> <p>RUVU bemærker, at specialiseret produktion forventes at være en dansk styrkeposition fremover, hvorfor arbejdsmarkedets behov forventes at stige.</p> <p>RUVU har endvidere noteret sig, at produktionsteknologers overgang til beskæftigelse ligger over gennemsnittet for uddannelsesniveaet.</p> <p>RUVU bemærker dog, at Erhvervsakademi Danias udbud i Randers muligvis vil blive påvirket, hvis der optages for mange studerende i Aarhus. For at forhindre at et nyt udbud i Aarhus vil have væsentlig negative konsekvenser for EA Danias udbud er det RUVU's vurdering, at et nyt udbud i Aarhus bør dimensioneres, hvis ministeren vælger at godkende det.</p>